

До
Председателя на научното жури,
определено със Заповед № Р-109-260/15.05.2023 г.
на Ректора на Медицински университет“ Проф. Д-р Параскев Стоянов“
гр. Варна

РЕЦЕНЗИЯ

От: проф. д-р Антон Божидаров Тончев, д.м.н. – ръководител на Катедрата по анатомия и клетъчна биология, Медицински Университет "Проф. Д-р Параскев Стоянов" – Варна,

на дисертационен труд за присъждане на образователна и научна степен „доктор“ в област на висше образование 7. Здравеопазване и спорт, професионално направление 7.1. Медицина, специалност “Съдебна медицина и деонтология”.

Автор: **д-р Деяна Георгиева Велкова**, Катедра по обща и клинична патология и съдебна медицина и деонтология на Медицински университет“ Проф. Д-р Параскев Стоянов“ гр. Варна.

Тема: СЪДЕБНОМЕДИЦИНСКА ИДЕНТИФИКАЦИЯ ПО УШНА МИДА

Научен ръководител: Доц. д-р Вилиам Доков, д.м

1. Процедура на рецензиране

С протокол № 410 от 27.04.2023г. от първото заседание на Научното жури съм определен да изготвя рецензия на научния труд, изготвен от кандидата д-р Деяна Георгиева Велкова по процедура за придобиване на образователна и научна степен “Доктор” в Медицински университет-Варна. Дисертационният труд на д-р Велкова е на тема „Съдебномедицинска идентификация по ушна мида“ за присъждане на ОНС “Доктор” по научна специалност „Съдебна медицина и деонтология“. Деяна Велкова е редовен докторант към Катедрата по обща и клинична патология, съдебна медицина и деонтология на МУ-Варна. Тя е зачислена в същата Катедра като докторант на редовна подготовка със Заповед на Ректора на МУ-Варна Р-109-449/28.10.2020 г.

С Протокол № 2/04.05.2023 г. на ФМ на МУ-Варна Деяна Велкова е отчислена с право на защита след положителна оценка на дисертационния ѝ труд. Процедурите по зачисляването и отчисляването на Деяна Георгиева Велкова са проведени в съответствие с изискванията на ЗРАСРБ и Правилника за условията и реда за придобиване на научни степени и заемане на академични длъжности в Медицински университет „Проф. Д-р Параскев Стоянов“ гр. Варна. Представените от кандидата комплект материали на електронен носител за изготвяне на рецензия, както и дисертационен труд и автореферат на хартиен носител са в съответствие с изискванията на ЗРАСРБ и на Правилника за условията и реда за придобиване на научни степени и заемане на академични длъжности в Медицински университет „Проф. Д-р Параскев Стоянов“ гр. Варна.

2. Кратки биографични данни на дисертанта

Деяна Велкова е родена през 1991г в гр. Кюстендил, завършва специалност „Медицина“ в Медицински университет „Проф. д-р Параскев Стоянов“ – гр. Варна през 2016г. В периода 2017-2021г. специализира „Съдебна медицина и деонтология“ в МУ-Варна. Придобива медицинска специалност през 2021г. Заемала е следните длъжности:

- 2016-2021г. – лекар, SOS-център, „Дрийм бизнес солюшънс“ ООД
- 2017-2021г. – лекар-специализант, Клиника по съдебна медицина при УМБАЛ „Св. Марина“ ЕАД, гр. Варна
- 2021г. и до настоящия момент – лекар специалист по съдебна медицина, Клиника по съдебна медицина при УМБАЛ „Св. Марина“ ЕАД, гр. Варна
- 2017-2021г. – асистент в МУ-Варна
- 2023 година - хоноруван преподавател в МУ-Варна.

Преподавателският и опит включва ръководене на занятия по съдебна медицина и деонтология на студенти по медицина и дентална медицина. Членува в Българско дружество по съдебна медицина, Forensic Anthropology Society of Europe, British association for Human Identification и др.

3. Познаване на проблема, върху който е дисертационният труд

Въведението ясно мотивира необходимостта от изследвания в областта на дисертационния труд. В резюме са разгледани основни научни данни към момента по темата и наличието на празни полета, които заслужават

оригиналните научни изследвания и анализ на автора. Литературният обзор, разпрострян върху 37 стандартни страници, показва добрата информираност на дисертанта относно наличните литературни източници по темата за антропологичните характеристики на ушната мида и техният потенциал за идентификация в сферата на съдебната медицина. Представена е детайлно анатомията на обекта на изследване, по начин, който въвежда в представените методики на изследването. Целта и задачите на проучването са ясно формулирани.

4. Методика на изследването

Ясно са представени критериите при подбора на участниците в проучването на антропометричните характеристики на ушната мида. Статистическите методи са описани детайлно. Налице е информация за положителна етична оценка, предхождаща взимането на проби.

Заклучение: Материалите и методите са описани по начин, който да позволи експериментите да бъдат повторени от други изследователи.

5. Оценка на резултатите

Резултатите се простират върху ~55 стандартни страници, които съдържат основната част от общо 40 фигури и 39 таблици на дисертационния труд, към които са прикрепени и 2 приложения. Фигурите са с много добро качество и ясно визуализират тезите на дисертационния труд.

Последователно са представени резултатите по всяка от задачите, формулирани в секцията **Цел и задачи** на дисертационния труд. Измерени са голям брой антропометрични параметри на ушната мида при българската популация и тези данни са корелирани с други параметри като възраст, пол, ръст, както и с индивиди от други популации.

Заклучение: представените резултати подкрепят тезите на дисертационния труд.

6. Приноси и значимост на разработката за науката и практиката

Настоящият дисертационен труд е с приложно значение към специфична медицинска дисциплина – Съдебната медицина. Резултатите са предимно с потвърдителен характер от фундаментална научна гледна точка, но представянето за първи път на обобщени морфометрични данни за българската популация по отношение обекта на изследване, позволява сравняването с други популации, в резултат на което се откриват различия между популациите.

Заклучение: Откриването на различия между българската и други популация представлява обосновка за смисъла на извършената по дисертационния труд работа, поради което аз приемам, че трудът притежава качества за придобиване на ОНС „Доктор“.

7. Оценка на публикациите по дисертационния труд

Дисертантът представя една самостоятелна рецензирана статия:

Velkova D., Sex differences in anthropometric study of the auricle, Varna Medical Forum, 11 (2), 168-173.

Тъй като д-р Велкова е единствен автор на тази публикация, това осигурява покриване на минималния количествен критерий според Закона за РАСРБ.

В допълнение дисертантът представя и постер от участие в научна конференция:

Velkova D. The external ear as a tool for human identification – a review. Spring Conference "Identification of the Living", British Association for Human Identification (BAHID), 10th April 2021

8. Лично участие на автора

На база на предоставените дисертационен труд и публикации считам, че личното участие на дисертанта в проведеното изследване е **централно**.

9. Автореферат

Авторефератът, представен заедно с дисертационния труд, коректно отразява основните резултати, постигнати в дисертацията.

10. Критични забележки и препоръки

Би следвало да се изследват антропометричните характеристики на ушната мида и ми кохорта от починали индивиди, т.е. да се направи post-mortem изследване, което да се сравни с характеристиките при доброволци.

ЗАКЛЮЧЕНИЕ

Дисертационният труд на за присъждане на образователна и научна степен „доктор“ в област на висше образование 7. Здравеопазване и спорт, професионално направление 7.1. Медицина, докторска програма “Съдебна медицина и деонтология” на **д-р Деяна Георгиева Велкова**, Катедра по обща и клинична патология и съдебна медицина и деонтология на Медицински университет“ Проф. Д-р Параскев Стоянов“ гр. Варна **отговаря на ЗРАС на РБ и Правилника за РАС на МУ-Варна за придобиване на ОНС „Доктор“**. Ето защо аз **ще гласувам положително** и си позволявам да препоръчам същото на останалите членове на уважаемото Научно Жури, определено със Заповед № Р-109-260/15.05.2023 г. на Ректора на Медицински университет“ Проф. Д-р Параскев Стоянов“, гр. Варна

Рецензент:

Проф. д-р Антон Б. Тончев, д.м.н.
Катедра Анатомиа и клетъчна биология
Медицински Университет – Варна

Варна, 20.06.2023г.